

NOTAT

3. december 2021

Udmøntning af pulje på 700 mio. kr. til bedre trafikikkerhed i 2022

I aftale om infrastrukturplan 2035 af 28. juni 2021 fremgår følgende om puljen til bedre trafikikkerhed:

”Parterne er enige om at forbedre trafikikkerheden ved at igangsætte initiativer, som skal være med til at nedbringe trafikulykker både i og uden for byerne. Vejene skal være trygge at færdes på for både bilister, cyklister og gående.

Med aftalen afsættes der en pulje på i alt 700 mio. kr. i perioden 2022-2035 til at forbedre trafikikkerheden. Puljen kan blandt andet anvendes til trafikikkerhedsforbedringer på statsvejnettet som f.eks. rumleriller, autoværn, adgangssanering, afmærkning og fjernelse af faste genstande, forbedring af oversigtsforhold og forbedrede krydsninger for bløde trafikanter. Af puljen udmøntes nu 8 mio. kr. til at trafikikre det uheldsbelastede kryds Ribevej/Østergade på Rute 47 ved Vojens.”

Puljen på 700 mio. kr. svarer til 50 mio. kr. årligt i aftaleperioden. For perioden 2023 – 2035 vil der blive udarbejdet et særskilt oplæg til, hvordan puljemidlerne kan fordeles. Dette oplæg vil have tæt tilknytning til et forslag til udbredelse af automatisk trafik kontrol (ATK). Dette er under udarbejdelse og vil blive forelagt på et senere møde i forligskredsen.

Med hensyn til puljens udmøntning i 2022 foreslås det, at der fordeles 50 mio. kr. på følgende måde:

- 1) 45 mio. kr. til initiativer på statsvejnettet
- 2) 5 mio. kr. til adfærdsregulerende tiltag

Ad 1) Initiativer på statsvejnettet

En tredjedel af dødsulykkerne sker på statsvejnettet, selvom dette kun udgør omkring 5 % af landets samlede vejnet. Dette skal ses i lyset af, at op mod halvdelen af de kørte kilometer tilbagelægges på statsvejnettet.

Eneulykker og frontalkollisioner i åbent land udgør knap halvdelen af ulykker, hvor der er dræbte eller tilskadekomne. Disse ulykkes typer udgør tilsammen det væsentligste problem på statsvejnettet. Ulykker i kryds særligt i åbent land er ligeledes et markant problem på statsvejnettet, herunder ulykker med lette trafikanter. Ulykker med lette trafikanter, herunder cyklister, fodgængere og knallertførere, er et problem. I 2019 udgjorde cyklister, fodgængere og knallertførere over en tredjedel af de dræbte i trafikken.

Det foreslås, at de 45 mio. kr. til initiativer på statsvejnettet i 2022 fordeles på følgende måde:

- 3 mio. kr. til at trafiksikre det ulykkesbelastede kryds ved Ribevej/Østergade på Rute 47 ved Vojens. Rundkørslen færdiggøres i 2023, hvor de resterende 5 mio. kr. anvendes.
- 25 mio. kr. til forebyggelse af frontalkollisioner og eneulykker ved etablering af rumleriller og ny afmærkning på udvalgte strækninger. Strækningerne er udvalgt ud fra en kortlægning af trafikulykker på statsvejnettet og nærmere analyser af henholdsvis eneulykker og mødeulykker på statsveje i åbent land. Strækningerne er på baggrund af disse analyser udpeget som strækninger, hvor disse typer af ulykker var særligt udbredte. På den baggrund foreslås følgende strækninger:
 - Helsingørmotorvejen fra Helsingør til Hørsholm
 - Sydmotorvejen fra Sakskøbing til Rødbyhavn
 - Nordjyske motorvej fra Randers til Støvring
 - Rute 14, Ringstedvej-Roskildevej fra Roskilde til syd for Ortved.
 - Rute 22, Slagelse Landevej fra vest for Næstved til Øst for Slagelse
 - Rute 57, Ringstedvej-Sorøvej fra Holbæk til Sorø
 - Rute 469, Ribe Landevej, fra Grindsted mod Hejnsvig
 - Rute 47, Haderslev – Gabøl
 - Rute 11, Ribe - Tønder - Sæd Grænse
 - Rute 16, Randers – Grenaa
- 17 mio. kr. til forebyggelse af eneulykker ved etablering af autoværn, fjernelse af faste genstande m.m.
 - Helsingørmotorvejen fra Helsingør til Hørsholm
 - Sydmotorvejen fra Sakskøbing til Rødbyhavn
 - Nordjyske motorvej fra Randers til Støvring
 - Nordjyske motorvej gennem Aalborg

Ovenstående projektliste kan gennemføres i 2022 under forudsætning af, at priserne ikke ændrer sig væsentligt i forbindelse med udbud af projekterne. Ligeledes forudsættes det, at der er ledig kapacitet og materialer til rådighed hos leverandører og entreprenører.

Der tages forbehold, at der kan ske ændringer i projekterne pga. uventede komplikationer eller uforudsete lokale forhold.

Ad 2. Adfærdsregulerende tiltag

Trafikanternes adfærd har ofte afgørende betydning for, at ulykken sker. F.eks. havde uopmærksomhed eller utilstrækkelig orientering betydning for, at ulykken skete i 64 % af dødsulykkerne i 2019. For høj hastighed, påvirkede trafikanter og chancebetonet kørsel er også nogle af de hyppigste ulykkesfaktorer i dødsulykkerne.

Det foreslås, at der i 2022 afsættes 5 mio. kr. til adfærdsregulerende tiltag på følgende måde:

Der udmøntes 2 mio. kr. til Rådet for Sikker Trafik til trafiksikkeheds-kampagner som opfølgning på anbefalingerne i Færdselssikkerhedskommissionens handlingsplan:

- Baglygtekampagne – vinter 2022 og efterår 2022 (0,4 mio.kr. Kampagnen blev lanceret første gang i november 2019 og blev relanceret i 2020. Der vurderes at være et behov for, at kampagnen relanceres i 2022.
- Kampagne om obligatorisk brug af cykelhjelm på el-løbehjul – foråret 2022 (forventeligt 0,2 mio. kr.). Den 1. januar 2022 træder der nye regler i kraft, hvorefter det bliver obligatorisk at anvende cykelhjelm på el-løbehjul. Forventningen er, at brugen af el-løbehjul vil være lav i løbet af vinteren, hvorfor det vil være mest hensigtsmæssigt, at der lanceres en kampagne om de nye regler i foråret 2022.
- Kampagner, som retter sig mod uopmærksomhed og utilstrækkelig orientering (1,4 mio. kr.). I 2019 var opmærksomhed og utilstrækkelig orientering årsagen til, at ulykken skete i 64 % af dødsulykkerne. En kampagneindsats vil have fokus på forskellige aspekter af uopmærksomhed og utilstrækkelig orientering i trafikken, men der vil særligt være fokus på anvendelsen af mobiltelefon under kørsel, herunder muligheden for at anvende udstyr, der kan være med til at sikre, at bilisten holder fokus på sin kørsel.

Der udmøntes 2 mio. kr. til initiativer til forebyggelse af spiritusulykker:

- 0,4 mio.kr. til Sundhedsministeriet til undersøgelse af mulighederne for bedre behandlingstilbud til alle spritbilister, eksempelvis i form af en samtale med en misbrugskonsulent. Dette er en del af anbefaling 3.6 om behandlingstilbud til spiritusdømte i Færdselssikkerhedskommissionens handlingsplan 2021-2030.
- 1,6 mio. kr. øremærkes øvrige tiltag til forebyggelse af spirituskørsel som opfølgning på ministerens bestilling til Færdselssikkerhedskommissionen. Det er forventningen, at kommissionen medio oktober 2021 fremsender sin rapport med konkrete forslag til anbefalinger til nedbringelse af spiritusulykker.

Der udmøntes 1,0 mio.kr. til forebyggelse af højresvingsulykker. Der gennemføres en analyse af muligheden for anvendelse af den såkaldte "London-model", der kategoriserer, i hvilken grad lastbiler giver føreren et direkte udsyn til omgivelserne, i større danske byer. Initiativet svarer til anbefaling 4.2. om direkte udsyn i lastbiler i Færdselssikkerhedskommissionens handlingsplan 2021-2030.